

3. Бюджет на освіту в 2019 році: 70 мільярдів на НУШ і 35 мільярдів на кадри. URL: <https://osvitoria.media/news/proanalizuvaly-byudzheth-na-osvitu-na-2019-rik-70-mlrd-na-nush-ta-30-mlrd-na-kadry/>

Тиш Василь Іванович

Заступник начальника управління – начальник відділу адміністрування баз даних та супроводження інформаційних систем управління інформаційних технологій ГУ ДПС у Тернопільській області

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Активний розвиток інформатизації та модернізації всіх гілок влади нашої держави вимагає більшої мобілізації всіх сфер управлінської діяльності, не є виключенням і органи Державної фіскальної служби України.

Інформація Державної фіскальної служби України має винятково довідковий характер з метою покращення сервісних функцій цього органу. Проте, саме завдяки їй, платники податків мають можливість сумлінно виконувати свій податковий обов'язок, володіючи достатнім набором відповідної інформації, працювати у правовому полі без відвідувань податкової інспекції.

Головною метою інформаційного забезпечення органів Державної фіскальної служби України є одержання необхідної інформації для ефективного прийняття управлінських рішень. Електронні інформаційні ресурси фіскальної служби розміщені в електронних базах даних, у комп'ютерних системах, системах автоматизованої обробки і передачі даних. Процес опрацювання інформації включає впорядкування послідовності операцій збирання, накопичення, перетворення, відображення, розповсюдження як самих даних, так і інформації, що міститься в них з метою реалізації основних функцій податків та зборів. Підвищення юридичної відповідальності органів ДФС

України за прийняття управлінських рішень свідчить про якісно новий рівень динаміки глобальної інтелектуалізації українського суспільства [1, с. 94].

Що ж стосується визначення терміну «інформаційні ресурси органів ДФС України», то серед вітчизняних науковців також не існує єдиної думки з приводу цього питання. Наприклад, І. С. Стаценко-Сургучова зазначає, що інформаційні ресурси органів, тоді ще Державної податкової служби України, нині ДФС України – це діяльність вказаних органів у встановленому законом порядку із застосуванням принципів, методів, способів, правил, схем та алгоритмів, за якими здійснюється пошук даних, їх збір, обробка, накопичення та зберігання тощо, спрямована на надання своїм підрозділам необхідних для вирішення такої ситуації даних у обсязі, достатньому для функціонування системи [2, с. 176]. В. Я. Мацюк, досліджуючи питання управління інформаційними ресурсами в діяльності податкових органів, зазначає, що без інформаційних технологій неможливо налагодити ефективну взаємодію між владними структурами, а також належним чином підвищити ефективність та якість вироблення та прийняття рішення, вчасно виявити управлінську помилку [3, с.114]. Податкові органи зацікавлені у електронних інформаційних ресурсах, які мають відношення до здійснення підприємницької діяльності, в т.ч. реєстрація, ліцензування, патентування, сертифікація. Дана інформація є необхідною при розслідуванні правопорушень у сфері оподаткування.

Інформаційним ресурсом органів ДФС України (у вузькому значенні) є матеріальний носій, на якому знаходиться оброблена і систематизована інформація, наявна в їхньому розпорядженні, задіяна в організаційно-службовій діяльності, прийнятті управлінських рішень та навчанні, що забезпечує досягнення як поточних, так і стратегічних цілей на основі проектного підходу.

У широкому значенні інформаційні ресурси в діяльності органів ДФС України можуть бути представлені сукупністю виділених державою засобів і задіяних даних, організованих для ефективного отримання органами ДФС України достовірної інформації.

На сьогоднішній день основними джерелами інформаційної підтримки органів ДФС України є:

- системи обміну інформацією з міністерствами та відомствами;
- автоматизована система управління документами;
- комплексна система захисту інформації;
- інтегрована система корпоративної мережі органів ДФС України;
- система підтримки прийняття рішень (корпоративне сховище даних органів ДФС України, аналітична система, система відомчої звітності).

Зазначені вище джерела інформаційної підтримки органів ДФС України ґрунтуються на роботі, що виконується інтегрованою інформаційно-аналітичною системою, до основних складових елементів якої належать: управління ризиками; аналіз ефективності діяльності структурних підрозділів ДФС України; формування регламентних та структурованих звітів із задовільним рівнем деталізації; виконання нерегламентованих, довільних запитів; візуалізація даних (подання інформації у вигляді списків (звітів), графічних діаграм, графіків, малюнків, мультиплікативних зображень, таблиць тощо) та ін. Якісна робота інтегрованої інформаційно-аналітичної системи є основою для подальшої інформатизації органів ДФС України, створення АІС та АРМ.

Автоматизована інформаційна система (АІС) – сукупність програмно-апаратних засобів, призначених для автоматизації діяльності, пов'язаної зі зберіганням, передачею та обробкою інформації. АІС, по суті, є комплексом автоматизованих інформаційних технологій, призначених для інформаційного обслуговування – організованого безперервного технологічного процесу підготовки й надання споживачам наукової, управлінської та іншої інформації, яка використовується для прийняття рішень, відповідно до потреб підтримки ефективної діяльності [4]. На відміну від АІС, автоматизованим робочим місцем (АРМ) є організаційно-технологічний і програмно-технічний комплекс, що забезпечує автоматизацію певного технологічного процесу, має свій набір бібліотек, програм та об'єктів бази даних і прав доступу до них [5, с. 36].

Існує і таке визначення «АРМу», під яким розуміють сукупність інформаційних ресурсів, програмного й технічного забезпечення, організаційних заходів індивідуального чи колективного користування з метою виконання функцій управління певними процесами [6, с. 49].

Підсумовуючи зазначимо, що інформаційні ресурси органів ДФС України входять до сукупності зазначених нами інформаційних систем. Незважаючи на їх кількість, на практиці вони часто залишаються малодоступними для використання у зв'язку з об'єктивними та суб'єктивними причинами, які проявляються в дублюванні робіт, надмірності у зборі первинної інформації, подорожчанні експлуатації існуючих систем та розробленні нових, які необхідно якимось чином адаптувати до існуючої організаційно-функціональної структури.

Список використаних джерел:

1. Стасюк С.В. Інформаційний компонент ефективності взаємовідносин правової держави та платників податків Наукові праці МАУП, 2016, вип. 50(3), с. 90–95.
2. Стаценко-Сургучова І. С. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичної роботи в органах державної податкової служби України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь. 2008. 210 с.
3. Мацюк В. Я. Організаційно-правові засади інформаційного забезпечення управління органами податкової міліції. Вісник Запорізького юридичного інституту, 2003. № 1. С. 114 – 123.
4. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Дата оновлення: 06.10.2019. URL: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення: 06.10.2019)
5. Шпірко А., Прокопенко А. Впровадження та ефективне використання електронного документообігу й електронного підпису в Україні: проблеми, нові можливості, шляхи розвитку. Вісник НБУ, 2005. № 3. С. 36 – 41.

6. Розум О. М. Інформаційне забезпечення виявлення, розкриття та розслідування податкових злочинів. Підприємництво, господарство і право, 2010. № 10. С. 48 – 52.

Хамар Оксана Петрівна

*Заступник начальника управління – начальник бюджетного відділу
фінансового управління Бережанської РДА*

БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Складовою частиною єдиної системи фінансів країни є фінанси освіти, під якими слід розуміти економічні відносини, пов'язані з формуванням і використанням фондів грошових коштів, що направляються суспільством на розвиток освіти, підготовку й перепідготовку кадрів.

Освіта є майбутнім для країни, оскільки відтворює і нарощує інтелектуальний, духовний та економічний потенціал суспільства. Освіта є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені.

За роки незалежності в Україні визначено пріоритети розвитку освіти, створено відповідну правову базу, здійснюється практичне реформування галузі. Відповідно до статті 78 Закону України «Про освіту» держава має забезпечувати асигнування на освіту в розмірі не менше ніж 7% валового внутрішнього продукту за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством [1].

Якщо проаналізувати показник відношення бюджетних видатків на освіту до ВВП впродовж 2016-2018 років, то можна зауважити, що його максимальне значення було у 2017 році – 6%, однак законодавчо визначеної суми фінансування освіти не було досягнуто жодного року (рис. 1).